

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **G. K.**, zastoupen Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem, se sídlem tř. E. Beneše 1527, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2018, č. j. OAM-299/ZA-ZA11-ZA20-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 12. 2019, č. j. 29 Az 27/2018 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Tomáši Těšitelovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím dle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Shledal, že jde o opakovanou žádost, nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. V nynější žádosti neuvedl žalobce žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a hodnocení důvodů jeho odchodu z vlasti a obav z návratu do země původu. Žadatel sám označil za nové skutečnosti obdržení dopisů z vojenské správy. Podle žalovaného obava z trestu za případné nedostavení se na výzvy z vojenské správy nezakládá důvod k udělení mezinárodní ochrany. Branná povinnost a povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem. Existence občanské povinnosti výkonu vojenské služby v jednotlivých státech a dokonce i tresty za její nevykonání jsou naprosto legitimní; žalovaný zde odkázal i na mezinárodní pakty a úmluvy. Za další novou

skutečnost žalobce označil, že má v České republice od roku 2016 přítelkyni, kterou si chce v budoucnu vzít, chce přejít na evangelickou víru, a má tak obavu, že ho již rodina a známí v Gruzii nepřijmou. Žalovaný k této informaci konstatoval, že se u žalobce jedná o vztah s ruskou státní příslušnicí, která má v České republice povolení k trvalému pobytu. Pokud má žadatel úmysl realizovat svůj rodinný život v České republice, má k dispozici standardní instituty českého právního řádu. Má ale i možnost žít se snoubenkou ve státě, kde budou oba splňovat podmínky pobytu dané země. Totéž platí i v otázce změny víry žadatele, která mu rozhodně v návratu do vlasti nebrání. Je dospělý, plně svéprávný, od roku 2016 žije mimo domov a není důvod se domnívat, že by byl zásadním způsobem fixován na svoji rodinu tak, aby nemohl žít v Gruzii samostatným způsobem rodinný život se svojí přítelkyní.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále „krajský soud“). Krajský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Podle soudu žalovaný řádně provedl srovnání tvrzených důvodů a neshledal v tvrzených skutečnostech žádné azylově relevantní změny. Krajský soud se ztotožnil se závěrem, že předvolání na vojenskou správu, které může, ale též nemusí znamenat nástup na výkon základní vojenské služby, rozhodně není a být nemůže ani azylově relevantním pronásledováním, ani hrozbou vážné újmy ve smyslu azylového práva. Povinná vojenská služba je z pohledu mezinárodního práva považována za základní státoobčanskou povinnost, která zcela jistě nemůže vést k relevantní obavě z pronásledování podle § 12 zákona o azylu či hrozbě vážné újmy podle § 14a téhož zákona. Pokud správní orgán vyslovil nepřipustnost žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a zastavil řízení v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu, byl jeho postup zcela souladný s § 11a tohoto zákona. Krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu zabývající se otázkou vojenské povinnosti jako institutu, který nepovažuje za azylově relevantní ani Úmluva o právním postavení uprchlíků, ani Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, ani Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.

[3] Krajský soud se ztotožnil i s posouzením druhé uváděné skutečnosti. Informaci o navázání vztahu s přítelkyní, která má v České republice trvalý pobyt a s níž by žalobce chtěl uzavřít v budoucnu manželství, mohl žalobce sdělit již v rámci prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany. Navíc ani taková skutečnost nemůže vést k jejímu udělení, neboť soužití snoubenců lze řešit podle zákona o pobytu cizinců na zdejší území, ne podle zákona o azylu. Informace, že by v případě přijetí evangelického vyznání žalobce odmítala rodina a přátelé, je jednak ničím nepodložená, jednak nemůže mít žádný azylově relevantní význam, neboť, jak správně žalovaný připomněl, žalobce je dospělou, svéprávnou osobou a takové sdělení je proto pro azylové řízení nevýznamné.

[4] Proti tomuto rozsudku brojí žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížností. K otázce přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatel zcela obecně uvedl, že z odůvodnění rozsudku není zřejmé, jak se krajský soud vypořádal s konkrétními tvrzeními stěžovatele, která nepochybně mohou mít význam z hlediska možného naplnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Další námitky pak zcela kopírovaly žalobu.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud podle § 104a odst. 3 s.ř. s. kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[7] Kasační stížnost není přijatelná, a proto musela být odmítnuta.

[8] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně zabýval podmínkami posuzování opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu. Pokud cizinec podá druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, jako je tomu ve věci stěžovatele, věcného projednání se jí dostane pouze za předpokladu, že v žádosti tvrdí nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly obsahem jeho předchozí žádosti, nemohl je tvrdit bez vlastního zavinění a zároveň jsou tyto skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 26. 5. 2020, č. j. 1 Azs 114/2020 - 44). Za nové skutečnosti, na jejichž základě lze věcně posoudit opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, je nutno považovat „*nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady*“ (viz rozsudky ze dne 25. 4. 2018, č. j. 6 Azs 60/2018 - 43, a ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65).

[9] Jak přílehavě ve svém rozhodnutí odkázal také žalovaný, Nejvyšší správní soud se obdobnou situací zabýval již v usnesení ze dne 19. 10. 2016, č. j. 9 Azs 248/2016 - 44. Z tohoto usnesení plyne, že sama skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinu (v nyní posuzovaném případě přítelkyni), není novým azylově relevantním důvodem, pokud touto informací disponoval již při rozhodování o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nejedná se tedy o novou skutečnost, kterou by byl správní orgán, a následně krajský soud, povinen hodnotit. Tak tomu bylo i v nyní posuzované věci. Stěžovatel při pohovoru k opakované žádosti uvedl, že skutečnost, že má přítelkyni, nepovažoval v průběhu řízení o první žádosti za nikterak důležitou. Nejedná se se tedy o informaci novou.

[10] Nejvyšší správní soud vedle toho uvádí, že podle jeho ustálené judikatury je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany samotný žadatel a z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení, a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48, a ze dne 19. 1. 2017, č. j. 2 Azs 272/2016 - 47, nebo rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 - 32). V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016 - 23).

[11] Jakkoliv lze ve shodě se stěžovatelem citovaným usnesením sp. zn. 1 Azs 84/2015 připustit, že i zásah do soukromého a rodinného života může být v některých případech

azylově relevantní, nelze současně přehlédnout, že se jedná o „*velmi výjimečné situace*“. Tvrdit takové velmi výjimečné okolnosti rodinného života bylo v souladu s výše citovanou judikaturou povinností stěžovatele. Ten však v žádosti žádné takové výjimečné důvody neuvedl a netvrdí je ani nyní. Nyní v kasační stížnosti stěžovatel vznáší v zásadě obecné hypotetické námitky, které rozhodně nemohou být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. Záměr stěžovatele oženit se a případně přejít na evangelickou víru nepředstavuje „*velmi výjimečnou situaci*“.

[12] Obecně lze k otázce pronásledování stěžovatele ze strany státních orgánů z důvodu jeho přesvědčení, tj. odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, odkázat na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „*[o]dmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.*“ Samotné odmítání vojenské služby tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Branná povinnost je totiž sama o sobě legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34).

[13] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že samotná snaha o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94, nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54).

[14] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 8. 2018, č. j. 29 Az 27/2018 – 12, ustanoven zástupcem Mgr. Tomáš Těšitel, advokát se sídlem tř. E. Beneše 1527, Hradec Králové. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátovi odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepsu kasační stížnosti, a to ve výši 3100 Kč, a dále paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 3400 Kč. Tato částka bude

pokračování

vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. října 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu